

Μεγάλη Πέμπτη στον Πόντο

/ Παράδοση

Σχολαστική καθαριότητα με αποδράνισμα (τρίψιμο-καθάρισμα) των μπακιρικών και πλύσιμο των ρούχων, αλλά και ώρες στην κουζίνα για τα ποντιακά τσορέκα και το βάψιμο των αυγών, περιλάμβανε το... πρόγραμμα της Μεγάλης Πέμπτης για τις νοικοκυρές στον Πόντο.

Κρεμμυδόφυλλα για κόκκινο και κεραμιδί χρώμα και κιτρινόξυλο για κίτρινο ή πορτοκαλί ήταν τα δύο βασικά υλικά για το βάψιμο των αυγών. Μαζί με τρεις κουταλιές της σούπας ξίδι σε νερό που βράζει, τα τοποθετούσαν τυλιγμένα σε λεπτά υφάσματα και τα έβραζαν για περίπου 10 λεπτά.

Ένας άλλος τρόπος ήταν να βράσουν πολλά κρεμμυδόφυλλα σε νερό με ξίδι, στο οποίο έβαζαν τα αυγά τυλιγμένα σε λεπτά υφάσματα μαζί με φύλλα από μαϊντανό, ματζουράνα ή αρμπαρόριζα πάνω τους για να πετύχουν σχέδιο. Ο Π. Τανιμανίδης στην Εγκυκλοπαίδεια του Ποντιακού Ελληνισμού αναφέρει και τα «τορνίκα», τα οποία ήταν ζωγραφισμένα.

Το απόγευμα της Μεγάλης Πέμπτης ή τη Μεγάλη Παρασκευή πήγαιναν στην εκκλησία βαμμένα αυγά, αλεύρι, σιτάρι, ή άλλα γεωργικά προϊόντα, για να

διαβαστούν. Κάθε οικογένεια έπαιρνε το σακούλι με τα ευχασμένα ωβά και το ευχασμένο σιτάρι και αλεύρι μετά την Ανάσταση. Για τα αυγά, που τα φυλούσαν στο εικονοστάσι, κάποιοι πίστευαν ότι είχαν θεραπευτική δύναμη, το σιτάρι το ανακάτευαν οι γεωργοί με εκείνο που έσπερναν το φθινόπωρο, ενώ το αλεύρι χρησιμοποιούνταν για τις λαμπροκουλούρες, το ψωμί του Πάσχα.

Διαβασμένο αλάτι

Κάποιοι πήγαιναν στις εκκλησίες για να διαβαστεί και αλάτι (βαγγελί' άλας, δηλαδή αλάτι του Ευαγγελίου), που χρησίμευε κυρίως για το ομματίαγμαν, το ξεμάτιασμα.

Οι γητεύτρες έπαιρναν στη χούφτα τους αλάτι και την περνούσαν πάνω από το κεφάλι του ματιαγμένου τρεις φορές ψιθυρίζοντας ευχές. Στη συνέχεια άνοιγαν την παλάμη και ανάδευαν το αλάτι με κλειδί (για να ξεκλειδωθεί το δαιμόνιο), και με μαυρόλαβο μαχαίρι (ως απειλή, για να εγκαταλείψει το δαιμόνιο τον πάσχοντα). Χρησίμευε επίσης και ως γιατρικό για τη φοβία, το άγχος ή την ψύχωση.

Πηγή: rontos-news.gr/Με πληροφορίες από την Εγκυκλοπαίδεια ποντιακού ελληνισμού, εκδ. Μαλλιάρης-Παιδεία, Θεσσαλονίκη.